

Hús brend í grund í Víkarbyrgi

Tað kom eígaranum ógvuliga dátt við, tá ið hann sá, at húsini, sum akkurát hava fingið heilt stórar umvælingar, vóru brend í grund um náttina

ELDSBRUNI

Áki Bertholdsen
aki@sosialurin.fo

Víkarbyrgi: Ongin hevur ánilsi av, hvat hendi, tá ið heldur kom í eini hús í Víkarbyrgi mikunáttina.

Tað vóru húsini í Hamrabryrgi, sum stóðu einsamøll hinumegin ána í Víkarbyrgi, sum brendu í grund hesa náttina.

Tey, sum áttu húsini, høvdu verið har kvøldið fyri og vóru farin av bygðini um níggjutiðina um kvøldið.

Men tá ið tey komu aftur 12 tímar seinni, klokkan níggju mikumorgunin, vóru húsuni vekk. Fullkomiliga brend í grund!

Tað einasta, sum er eftir, er oljutangin og sjálv húsa-grundin. Alt hitt er øska. Hjallurin, sum stóð omanfyri húsini, er eisini vekk, men seyðhúsið, sum stendur niðanfyri húsini, brendi ikki.

At ongin hevur ánilsi av, hvat hendi, er kanska ikki so løgið, tí ongin býr í Víkarbyrgi longur.

Bygðin varð avtoftað fyri

Sum tað sæst, er bara grundin og oljutangin efti, r Hjallurin, sum stóð omanfyri húsini, er eisini brendur

Nakrar samankrúllaðar takplátur liggja niðri í húsagundini

nøkrum árum síðani og síðani hava tey trý gomlu sethúsini í bygðini meiri og minni bara verið brúkt til frítíðarhús.

Sostatt sá ongin, tilburðin. Veðrið var heldur onki serligt, so ongin útróður hevur verið og tað hava heldur ongi onnur skil siglt framvið um náttina.

Húsini eru umleið 100 ára gomul, men tey hava verið sera vælhildin bæði innan og uttan alla tíðina.

Og nú tey brendu, vóru eígararnir júst í ferð við at leggja síðstu hond á eina

ógvuliga umfatandi ábót á húsini, sum tey hava arbeitt uppá í trýggjar vikur.

Frystigoymslan í Vági stongd

Tað er so litil fiskur á goymslu, at tað er ikki grundarlag fyri at hava hana opna, sigur Johan Dahl, men hann væntar, at hon letur upp aftur um stutta tíð

VINNUMÁL

Áki Bertholdsen
aki@sosialurin

Vágur: Tað er synd at siga, at vágbingar hava viðrák í lötuni. Eitt arbeiðsplás fyri og annað eftir eru latin aftur, ella hava skert virksemd.

Og nú er tann stóra frystigoymslan á bryggjunni eisini stongd.

– Tað hevur verið so litil fiskur á goymslu, at tað er ikki grundarlag fyri at hava hana opna í lötuni, sigur Johan Dahl, sum er ein av eígarunum.

Nú er tann stóra frystigoymslan í Vági eisini stongd, men Johan Dahl, sum er ein av eígarunum, væntar, at hon letur upp aftur um stutta tíð. Higar til hava bogðirnar á goymslu kortini ikki verið nóg mikið til at fáa lønandi rakstur

Felagið hjá Johan Dahl, sum eitur Faromar, eigur 20% av frystigoymsluni og útlendingar eiga hini 80%.

Arbeiða við eini varandi loysn

Fyri at spara útreiðslur verður goymslan sostatt latin aftur, streymurin sløktur, eins og tey trý fólkini, sum arbeiddu á goymsluni, eru søgd upp og eru farin til hús.

Tað mesta av vøruni fór av goymsluni um ársskiðtið og og tað síðsta fór í næst-

seinastu viku.

Hann sigur, at eftir at Orcades Viking, sum legði nógvan fisk upp á frystigoymsluni, varð seldur, viknaði grundarlagið undir frystigoymsluni munandi. Í eini roynd at at veksa um virksemd aftur, ætlaði Johan Dahl at leiga írska nótaskipið, Veroniku, men tað datt eisini niðurfyri.

Istaðin fekst sáttmáli við russarar um at leggja upp í Vági og teir legdu eisini nakað upp í Vági í fjør og sáttmáli er um at leggja fisk á goymslu aftur í ár.

Men Johan Dahl leggur dent á, at arbeitt verður við at finna eina varandi loysn fyri lønandi rakstri og hann væntar eisini, at hon fer at lata upp aftur um stutta tíð.

– Russarir eru farnir undir fiskiskap aftur og vit vænta, at teir fara at leggja fisk upp aftur um ein góðan mánað.

Hann sigur tó eisini, at

tað, sum russarar legdu upp í fjør, er ikki nóg mikið til at fáa lønandi rakstur í goymsluna og tí vónar vónar hann eisini at fáa vørur aðrastaðni frá.

Men hann ásanar kortini, at frystigoymslan gav hall bæði í fjør og í fyrrárið og tann gongdin má vendast. Fæst ikki lønandi rakstur, sigur tað seg sjálvt, at hon heldur heilt upp.

Johan Dahl sigur, at norðanefstir fæst ongin fiskur á goymslu, tí tað loysir seg ikki, eftir at flutningsstuðulin varð tikin av.

Annars goymdi frystigoymslan í Vági ikki sort av fiski fyri Føroya Fiskavirkning og rækjuvirknið á Oyri, men tá ið flutningsstuðulin fall burtur, varð grundarlagið eisini tikið undan tí.

Uppsøgnir í smiðjuvinnuni

So lítið er at gera hjá stóru smiðjunum í Eysturoynni, at fleiri hava verið noyddar at siga fólki úr starvi

ARBEIDS-MARKNAÐUR

Jón Brian Hvíðtfeldt
jonbrian@sosialurin.fo

Afturgongdin í ali- og fiskivinnuni breiðir seg sum ringar í sjónum til stóru smiðjurnar í Eysturoynni. Fleiri teirra hava verið noyddar at siga fólki úr starvi, tí arbeiði er ikki til allar hendur.

Seinatu vikuna hevur smiðjan hjá FJM í Runavík sagt fimm mans úr starvi, KJ-Hydraulik á Kambsdali hevur sagt tveimum monnum úr starvi, og hjá Normek í Gøtu eru somuleiðis tveir mans uppsagdir. Hjá Skipasmiðjuni á Skála er somuleiðis minni at gera, men í hesum umfari eru fólk ikki send til hús.

Viðkvom vinna

Felags fyri nevndu arbeiðspláss er, at teirra arbeiði er tengt at gongdini í fiski- og/ella alivinnuni.

Og nú byrjar at sansa at við vánaligum fiskaprisum, umframt at alivinnan hevur verið í djúpari kreppu í longri tíð, verður minni peningur nýttur til eitt nú umvælingararbeiði.

Hjá FJM í Runavík hava starvast 40 fólk, men í vikuni vóru fimm mans sagdir úr starvi. Síðan smiðjan herfyri var liðug við stóra arbeiðið á Kollafjord Pelagic hevur lítið verið at gjørt.

– Vit hava í eina tíð sæð, hvønn veg tað bar. Lítið hevur verið av nýggjum arbeiði, síðan vit vóru lidnir í Kollafirði, og tí hevur ikki verið grundarlag fyri at hava so nógv fólk til arbeiðis, sigur Jóhan Hendrik Olsen, ein av fyra eígarum í FJM.

Hann vísir á, at ein stórus trupulleiki hjá vinnuni er, at hon ikki dugir nóg væl at gjørt allar vikur uttan tær fyrstu vikurnar av januar.

Spurdur, hvørt fleiri uppsøgnir eru í væntu, sigur Ólavur Asafsson Olsen, at tað sjálvandi er ringt at siga.

– Tað er ringt at siga, men eg vóni tað ikki. Men tað krevur so, at støðan ikki versnar meira.

KJ-Hydraulik á Kambsdali segði í vikuni tveimum fólki úr starvi. Eisini FJM í Runavík og Normek í Gøtu hava sagt ávíkavist fimm og tveimum fólki úr starvi seinastu vikuna

tí spart verður uppá viðlíkahald, og tí verður minni hjá okkum at gera, sigur Ólavur Asafsson Olsen.

Stjórin á KJ-Hydraulik, har 58 fólk eru til arbeiðs, vísir á, at alt árið í fjør vóru einans 3-4 vikur, har ov lítið lítið var at gera. Men í ár hevur alt ov lítið verið at gjørt allar vikur uttan tær fyrstu vikurnar av januar.

Spurdur, hvørt fleiri uppsøgnir eru í væntu, sigur Ólavur Asafsson Olsen, at tað sjálvandi er ringt at siga.

– Tað er ringt at siga, men eg vóni tað ikki. Men tað krevur so, at støðan ikki versnar meira.

Nýggi skip

Eisini á smiðjuni hjá Normek í Gøtu er minni at gera, og tí vóru tveir mans uppsagdir seinasta fríggjadag, sigur Robert Langgaard, stjóri. Tá mest hevur verið at gera hava tey verið 25 fólk til arbeiðis, men nú er talið komið niður á 20.

Millum viðskiftafólkini hjá Normek eru serliga nótaskipini í Gøtu, Cubatrolarnir og skipini hjá Ásmundi Justinussen. Men fleiri av gomlu skipunum hjá hesum reiðaríum eru skift út við onnur og nýggjari skip, ið krevja færri umvælingar, og tað er ein av orsökunum til at arbeiðið minkar.

– Arbeiðið er nógv minkað, og útlitini eru heldur ikki tey bestu, heldur Robert Langgaard.

Fyri at fáa arbeiði hevur smiðjan lagt seg eftir millum annað at umvæla lastbilar.

– Tað gevur nakað av arbeiði, og í samband við arbeiðið í Norðoyatunlinum vænta vit at tað fer at kasta nakað av til okkara, sigur Robert Langgaard.

Á Skipasmiðjuni á Skála, har 75 fólk arbeiða, merkja tey eisini, at minni er at gera.

– Arbeiðið minkaði nógv í heyst, og tá vóru seks mans uppsagdir ella funnu sær arbeiði aðrastaðni, men í hesum umfari hava vit ikki verið noyddir at siga fleiri fólki úr starvi, sigur Gunnar Mohr, stjóri á Skipasmiðjuni á Skála.

Afturgongdin í ali- og fiskivinnuni ávirkar stóru smiðjurnar í Eysturoynni, tí nógva staðni verður spart uppá viðlíkahaldsarbeiði. Fleiri smiðjur hava verið noyddar at siga fólki seinastu vikuna